

EXPUNERE DE MOTIVE

Stoparea deturnării a peste 300 mln EUR anual din banii sănătății, se pot realiza printr-o măsură simplă, necostisitoare și preventivă: publicarea din oficiu și prin mijloace on-line a facturilor de cumpărare ale achizitorilor publici din sănătate, cu asigurarea accesului continuu, timp de 5 ani, la acest tip de informații publice, după anonimizarea datelor cu caracter personal.

Prezenta inițiativă legislativă, va permite creșterea finanțării Sănătății fără noi taxe, fără noi alocări din buget și fără controale speciale din partea Guvernului, prin care se vor putea salva mai multe vieți omenești, oferi către pacienți mai multe medicamente, tratamente și servicii medicale.

Din toate rapoartele emise în ultimii ani de Curtea de Conturi, rezultă că banii din sănătate sunt cheltuiți prost. Aceste fapte, cu conotație penală, fac acum obiectul unei atenții speciale a DNA, risipa și furtul din Sănătate fiind uriașe.

La o examinare comparativă a facturilor de cumpărare se va constata că risipa și furtul din sănătate se regăsesc în prețurile mari de cumpărare față de nivel pieții, în cantitățile nejustificate față de nevoile reale, în neconformitatea cu normele de buna practică sau în lipsa unor protocoale de lucru și ghiduri practice, dar în special în achizițiile fără o evaluare tehnologică specifică care să dovedească cea mai bună cost-eficiență.

Uriașă risipă și furt din Sănătate nu pot fi depistate acum tocmai din lipsa transparenței achizițiilor, care ar trebui să oblige decidenții din sănătate de la toate nivelele să se gândească de două ori dacă să cheltuiască nechibzuit banii pacienților, știind că facturile de cumpărare reprezintă, pentru Curtea de Conturi și DNA, probe opozabile în instanță ale încălcării OG nr. 34/2006 privind achizițiile publice, conform Art.2 "Scopul ordonanței constituie asigurarea utilizării eficiente a fondurilor publice, iar principiile care stau la baza atribuirii contractului de achiziție publică sunt: transparența, eficiența utilizării fondurilor și asumarea răspunderii" și Art.17 „Autoritatea contractantă are obligația de a respecta principiile prevăzute la Art. 2 în relația cu operatorii economici interesați să participe la procedura de atribuire”.

Facturile de cumpărare ale achizitorilor publici din sănătate nu fac acum obiectul transparenței din oficiu, cu toate că aceste documente au natura informațiilor de interes public, iar la o examinare comparativă a facturilor de cumpărare ale diferiților achizitori din sănătate se vor constata prețuri mult mai mari față de nivelul pieții, cantități nejustificate de mari față de nevoile reale, achiziții care se bazează pe decizii manageriale neconforme cu modalitățile optime de soluționare a nevoilor proprii în vederea furnizării de servicii medicale la cele mai mici costuri.

Actuala lipsa transparenței din oficiu a facturilor de cumpărare de către achizitorii publici reprezintă o încălcare a normelor constituționale, prevăzute la Art. 31 „Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngădit”, dar și a Legii nr. 544/2001 care menționează la Art.13 „Informațiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau o instituție publică nu pot fi incluse în categoria informațiilor clasificate și constituie informații de interes public” dar care nu indică mecanismele de aplicare a transparenței.

Transparența facturilor din oficiu nu aduce atingere niciunui secret comercial, aceste documente fiind reflecția unei tranzacții derulate și încheiate, mult după încheierea procedurii de selecție de oferte și atribuire a contractului de achiziție publică și **nu aduce atingere niciunui drept de proprietate intelectuală sau industrială**, întrucât acestea nu reprezintă o formă de titlu legal care permite posesorului să controleze utilizarea unor brevete de invenție, dreptul de autor, mărci înregistrate, secrete industriale, desene industriale sau drepturi morale, iar facturile de cumpărare nu constituie o creație care face obiectul unui drept protejat de proprietate intelectuală sau industrială.

În sănătate, furatul și incompetențaucid, așa cum rezultă și din raportul comisiei prezidențiale din 2008 care menționează că în România mor anual 60.000 români din cauza disfuncțiilor din Sănătate. Această listă funebă a morților din Sănătate va putea fi micșorată prin transpunerea în practică a transparenței pe care Constituția le garantează cetățenilor, privind liberul acces la informațiile publice, garantarea unei concurențe loiale, cheltuirea eficientă a fondurilor publice la care cetățenii contribuie prin taxe și impozite, dar și capacitatea cetățenilor de a influența creșterea eficienței utilizării fondurilor publice din sănătate, prin stoparea nerespectării legislației în vigoare, în cazul deturnării banilor publici, așa cum au fost prevăzute aceste garanții în Constituție, respectiv:

- Art. 31 „Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngăduit”;
- Art. 56 „Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice”;
- Art.135 „Economia României este economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență. Statul trebuie să asigure libertatea comerțului și protecția concurenței loiale”.

Astfel, eficiența utilizării fondurilor publice din sănătate reprezintă o obligație a statului și un drept al cetățenilor, toate garantate prin Constituție, care au fost transpuse ulterior în Legea nr. 544/2001, Art. 2: „Prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice” iar la Art. 11¹ menționează: “Orice autoritate contractantă are obligația să pună la dispoziția persoanei fizice sau juridice interesate, contractele de achiziții publice”.

Dar, contractele publice, ca și dovezile de achiziții din SEAP, reprezintă doar intenții, nu și dovezi de finalizare a procedurilor de achiziție publică, așa cum sunt facturile de cumpărare, care au fost și plătite și reprezintă dovada finalității cheltuirii banilor publici. Însă, în cazul unui refuz al autorităților publice de a comunica contractele de cumpărare, mulți dintre solicitanți renunță la demersurile ulterioare, prevăzute de lege, privind liberul acces la informațiile de interes public, din cauza duratei proceselor.

Legea nr.95/2006, care reglementează domeniul sănătății publice, precizează că oricare achizitori publici din sănătate, indiferent de rețeaua din care fac parte, sunt supuși, sub aspectul finanțării, principiilor, cadrului general și procedurilor privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice, precum și responsabilităților instituțiilor publice implicate în procesul bugetar, conform legii finanțelor publice, conform Art. 1, alin. (2), lit. f).

Prin implementarea acestei legi, cei care astăzi greșesc, cheltuind nejustificat banii publici, vor putea fi ajutați să greșescă mai puțin în cheltuirea nechibzuită a banilor sănătății, care se vor gândi de două ori dacă să mai procedeze ca până acum, din proprie inițiativă și fără nicio cheltuială suplimentară de la Guvern și MS.

IMPACTUL SOCIO-ECONOMIC AL PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

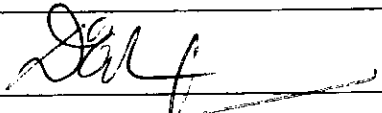
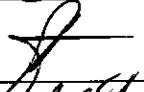
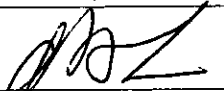
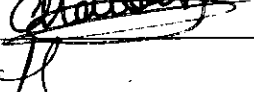
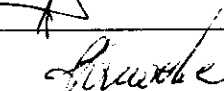
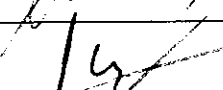
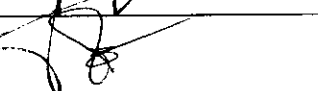
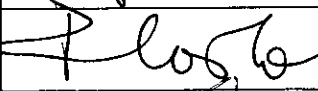
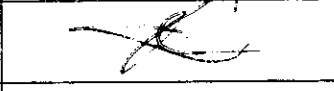
1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat: asigură transpunerea prevederilor imperative din Constituție de la Art. 31 privind liberul acces la informații publice, de la Art. 56 privind cheltuirea eficientă a fondurilor publice la care cetățenii contribuie prin taxe și impozite, dar și capacitatea cetățenilor de a influența creșterea eficienței utilizării fondurilor publice din sănătate, prin stoparea nerespectării legislației în vigoare, în cazul deturnării acestora și de la Art.135 privind garantarea unei concurențe loiale.
2. Impactul asupra mediului de afaceri: asigură corectitudinea afacerilor prin redistribuirea mult mai justă a fondurilor publice, în baza unor decizii manageriale care justifică acele achiziții publice și atribuie acele contracte de achiziții publice către operatorii cu adevărat merituosi.
3. Impactul financiar asupra bugetului consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung: nu implică modificarea cheltuielilor bugetare, contribuie la stoparea deturnării banilor sănătății prin decizii manageriale nejustificate; asigură utilizarea eficientă a fondurilor publice ale sănătății. Astfel, **din totalul fondurilor alocate sănătății de 5 mlrd EUR anual, din care ~1,6 mlrd EUR (30%) reprezintă achiziții anuale de bunuri și servicii, se vor putea economisi ~300 mln EUR (100%*30%*20%) anual.**
4. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare: nu implică măsuri normative pt modificarea sau abrogarea altor acte normative, ori elaborarea de acte normative în vederea implementării noilor dispoziții legale.
5. Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ: Nu este cazul. Proiectul de act normativ este urmarea concluziilor privind neconformitatea prin omitere cu imperativele din Constituție a modalităților de transpunere în legislația în vigoare privind modul de aplicare în practică, de către autoritățile contractante din sănătate, a dispozițiilor referitoare la liberul acces al cetățenilor la aceste informații de interes public, la cerere.
6. Măsuri de implementare: Proiectul de act normativ nu necesită măsuri de punere în aplicare a acestuia de către autoritățile publice centrale și/sau locale, înființarea unor noi organisme sau extinderea atribuțiilor instituțiilor existente.

În elaborarea acestei propuneri legislative s-a ținut cont de răspunsul emis de Ministerul Sănătății cu nr.NB1191/2014, la interpelarea privind aplicarea publicării prin mijloace on-line a facturilor de cumpărare ale achizitorilor publici din sănătate, în care menționează: *„Ministerul Sănătății este de acord cu necesitatea de a analiza pertinent, în baza unor informații transparente, modul în care sunt cheltuite fondurile publice, alocate unităților sanitare prin intermediul procedurilor de achiziții publice și dacă sunt respectate principiile fundamentale legate de legalitate, necesitate și eficiență”*.

Am atașat tabelul cu parlamentarii semnatarii ai prezentei inițiative legislative.

TABEL

cu semnatarii propunerii legislative pentru completarea Legii nr.95/2006 privind reforma sănătății
privind publicarea din oficiu și prin mijloace on-line a facturilor de cumpărare ale achizitorilor publici din
domeniul sănătății

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNĂTURĂ
1.	Păron Dorin	
2.	TARU-NAZARE EUGEN	
3.	TARU NERU	
4.	Ioan Iovescu	
5.	Bumbu Octavian-Liviu	
6.	IOAN GHISE	
7.	Pașcan Emil-Markus	
8.	BEN-ONI ARDELEAN	
9.	CHIRU GIGI CHRISTIAN	
10.	MARIAN VALER	
11.	VIOREL BADEA	
12.	MARIAN DAN	
13.	ARGHAN MITAI	
14.	Emmanuel Costin	
15.	TUSA DIANA	
16.	NICOLAE FLORIAN	
17.	MOVIȚĂ AGROCE	
18.	RADU SOROGIU	
19.	Greces Manea	

20.	URBAN FLORIN	
21.	TOASE MIRCEA	
22.	COSTIN GEORGE	
23.	TODIRASCU VALERIU	SENAT - INDEPENDENT
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		
32.		
33.		
34.		
35.		
36.		
37.		
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		